

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Innumerabiles esse morbos; immò vitam ipsam esse morbum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

uulum, seu ileum, seu iliacam passionem, colicum dolorem; lienteriam, hepatis incēdia, lumbaginem; nephriticam in renibus; stranguriam, dysuriam, ischuriam, in vesica; ibi rupturas, calculos, hydropem, diabetem, hæmorrhoides, & mille hypochondrias, unde ater vapor exiliens mentem petit; ibi sexcenta alia mala inuenio sedem habere. Quin &, quæ totum hominem sternunt, enumerantur species, paralytis, apoplexia, torpor, spasmus seu neruorum distentio, gangrænæ; quia & quartana, tertiana, quotidiana seu diaria, continua, & omnis generis febres, in misera carne nostra stabulantur. Quam etiam foris deformat tremor, ictericus seu regius morbus & aurigo; item lentigo, impetigo, pfora, scabies, scalpurigo, elephantiasis, vitiligo, papulæ; & quid non? Plerique enim interim morbi colorem, externum mutant. Sed ne pedes nihil nisi fatigationem habere videantur, illos non solum podagra vrit, sed etiam erysipelas seu sacer ignis depascitur. Ac ne in imo desit, quod cruciet, pernio morbus est, qui pedis præcipuè calcem nimio frigore infestat. Talis est homo, qui superbit: à planta pedis, usque ad verticem non est in eo sanitas. Isa. 1. 6.

Perstrinxi, non enumeravi omnes morborum classes, tot sunt; ut numerum superent. Et cum tempore semper noui, & noui erumpunt. Galeni do verba. *Sed num etiam plura dicam, quo stupidos istos inducam, ut si nihil aliud, illud saltem intelligant, non posse quemquam nec inuenire, nec demonstratione asserere morborum numerum, qui non ex his, quæ particulis insunt, sum qua causa actio- nis sint, tum, quæ temerè accidunt nôrit.* Clariùs Antistes Hippo- nensis: *Iam verò, inquit, de ipso corpore tot existunt morborum mala, ut nec libris medicorum cuncta comprehensa sint. In quorum pluribus ac panè omnibus etiam ipsa adiumenta & medicamenta tor- menta sunt, ut homines à pœnarum exitio, pœnali eruantur auxilio.* Alio loco ostendit, omnem hanc vitam esse nihil, nisi continuum morbum. *Epula enim, ait, terra huius medicamenta quotidiana sunt, agritudini cuidam nostra, cum qua nascimur, necessaria sunt.* *Egritudinem istam sentit quisque, cum hora reficiendi transierit. Vis videre, quanta agritudo sit ista, ut tamquam acuta febris septem diebus necet? Ne te sanum putes. Sanitas immortalitas erit: nam hac longa agritudo est: quia quotidianis medicamentis fulcis morbum tuum.*

Isa. 1. 6.

IV.

S. Augustin.
lib. 22. de
ciuit. cap. 22.

S. Augustin.
serm. 74. de
temp.

Q

SANUS

Sanus tibi esse videris? Detrahe medicamenta, & vide, quid potes. Nam ex quo nascimur, necesse est, ut moriamur. Morbus hic necesse est, ut ad mortem perducatur. Certè medici, quando agros inspiciunt, hoc dicunt, verbi gratia, Hydropicus est iste, moritur. Hic morbus non potest curari. Elephantiosus est, nec morbus iste curari potest. Phthificus est, quis hoc curat? Necesse est, ut pereat, necesse est, ut moriatur. Ecce iam dixit medicus, Phthificus est, non potest, nisi moriatur. Et tamen aliquando & hydropicus non inde moritur, & elephantiosus non inde moritur, & phthificus non inde moritur, & tamen necesse est, ut quisquis natus fuerit, inde moriatur. Moritur, inde non potest aliter. Hoc & medicus, & imperitus pronuntiat; sed etsi tardius moritur, numquid idè non moritur?

V.

Innumeri igitur sunt corporis morbi; immò si famem morbis apponamus, continui sunt morbi, qui non rarò ad tantam acerbicatem acuuntur, ut non solum ad mortem certam ducant, sed etiam ut mors ipsa tolerabilior, immò optabilior mortalibus videatur. Posset ex his fortasse etiam Paulus videri fuisse, quia dixit: *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?* Quippe Hebræis mors, per metonymiam & catachresin sæpe morbum, pestem, luem, & afflictionem quamlibet grauem significat. Vnde eo sensu Pharaon quondam dicebat: *Rogate Dominum, ut auferat à me mortem istam: mortem, id est, plagam locustarum depascentium herbas & gramina.* Et alibi legimus: *mors, id est, amarities colocynthidarum, in olla est.* Itaque Paulus corpus mortis accipit, pro corpore multis morbis, & ærumnis obnoxio, ex quo, ardenti desiderio, cupit ad caelestem vitam & Christum suum euolare. Quamquam si mentem illius penitus inspiciamus, non tam ille corporis dolores fugit, quàm alia, quæ ex ijs nascuntur impedimenta, ne cum Christo suo ita esset, sicut esse concupiscebat. *Audi, ò anima,* ait Hugo Victorinus, *qualis sis, onerata es peccatis, irretita vitijs, capta illecebris, affixa roembris, confixa curis, distenta negotijs, contracta timoribus, afflictu doloribus, erroribus vaga, suspitionibus inquieta, sollicitudinibus inquieta, aduena in terra inimicorum, coinquinata cum morbis, deputata cum ijs, qui in inferno sunt.* Hinc quis non vellet liberari? Hinc Pauli, & animæ sponsum suum Christum amantis votum est, ut idem auctor

Rom. 7: 24.

Exod. 10. 17.

Hugo de S.
Victor. lib. de
spir. & anim.
cap. 62.